

Leudontuneiden talvien riskit ja niihin reagoiminen suomalaisissa talviurheiluyhteisöissä

Esittäjä: Mikko Simula

Kirjottajat: Mikko Simula (1), Janina Mäkinen (2), Jonne Silonsaari (1) & Ilkka Virmasalo (3)

Taustayhteisöt: 1) Jyväskylän yliopisto, 2) Turun kaupunki, 3) Karstulan kunta

Asiasanat: talviurheilu, ilmastonmuutokset, ympäristöhallinta, ympäristöriskit

Tausta

Tiedeyhteisöissä ja niihin luottavissa väestöryhmissä vallitsevan realistisen käsityksen mukaan ihmistoiminnasta johtuva ilmastonmuutos on luonnontieteellinen tosiasia. Ympäristösosiologinen tutkimus on kuitenkin jo 1990-luvulla osoittanut ilmastonmuutoksen kaltaisten riskien tunnistamisen ja niihin reagoimisen vaihtelevan hyvin merkittävästi ihmisryhmien välillä.

Tässä tutkimuksessa laajennettiin suomalaista ympäristöhallinnan liikuntasosiologista tutkimuslinjaa kohdistamalla tarkastelut ilmastonmuutoksen vaikutusten ja vaikutuksiin reagoimisen kontekstisidonnaisuuksiin. Aihetta lähestyttiin leutojen talvien ja talviliikuntayhteisöjen näkökulmasta. Tutkimuksen kohteiksi valittiin Manner-Suomen kuntien liikuntapalvelut, Suomen Hiihtoliiton (SHL) jäsen seurat ja Protect Our Winters Finlandin (POW) jäsenet ja seuraajat. Johtoajatukseksi oli tuottaa tietoa siitä, miten ilmastonmuutoksen riskit vaikuttavat suomalaisten talviliikuntayhteisöjen perustoimintoihin sekä siihen, miten niissä reagoidaan näihin vaikutuksiin.

Menetelmät

Tutkimusaineisto muodostettiin kolmesta vuonna 2020 toteutusta sähköisestä kyselystä. Manner-Suomen kunnille suunnattuun kyselyyn saatiin vastaukset 109 kunnasta, Suomen hiihtoliiton jäsenseuroille suunnattuun kyselyyn saatiin vastaukset 82 seurasta ja POW:lle suunnattuun kyselyyn saatiin vastaukset 243 henkilöltä. Aineisto analysoitiin faktorianalyysin ja varianssianalyysin menetelmin.

Tulokset

Analyysin tulokset osoittavat, että leudot talvet vaikuttavat eri tavalla eri talviurheiluyhteisöihin. Kuntien liikuntapalveluissa leutojen talvien aiheuttamat ongelmat ilmenevät ennen kaikkea vaikeuksina pitää yllä monipuolista ja alueellisesti kattavaa liikuntapalvelutarjontaa. Hiihtoliiton jäsenseuroissa ongelmat ilmenevät jäsenmäärien vähenemisenä, toiminnan järjestämiseen liittyvinä epävarmuuksina, huonoista olosuhteista johtuvana matkustustarpeen kasvamisena sekä kasvaneina harrastuskustannuksina. POW puolestaan on Suomessakin toimiva kansainvälinen ilmastoliike, joka on syntynyt leudoista talvista ja talviliikuntakulttuurien tulevaisuudesta huolestuneiden ihmisten halusta vaikuttaa kulutusvalintoihin ja poliittiseen päätöksentekoon. Eroja ei ilmene kuitenkaan pelkästään eri sektoreiden välillä. Myös yhteisöjen sijainnit määrittävät riskien realisoitumista eri kunnissa ja eri puolella Suomea toimivissa hiihtoseuroissa.

Johtopäätökset

Edellä kuvattujen erojen tiedostaminen ja ymmärtäminen on olennaista pohdittaessa riskien hallinnan keinoja ja niitä koskevia päätöksiä. Eri näkökulmien yhteensovittaminen ja eri yhteisöjen huolenaiheiden huomioon ottaminen on olennaista muodostettaessa yhteistä käsitystä toimenpiteistä, joilla pyritään varmistamaan hiihtoyhteisöjen sopeutuminen muuttuviin ilmastollisiin olosuhteisiin ja yhteiskunnan

ympäristöpoliittiseen reformiin. Selvää on, että leutojen talvien riskit vääjäämättä yhdistävät talviliikuntayhteisöjä uudella tavalla.

Sovellettavuus

Tämän tutkimuksen viitekehys sekä siihen pohjautuvat analyysit ja jatkotutkimukset voivat merkittäväällä tavalla tukea riskien hallinnan keinoja koskevan konsensuksen rakentumista.